

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 6 korona.
Félévre . . . 3
Vidékre:
Egész évre 12 korona.
Félévre . . . 6
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

DEBRECZENI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
mindennap
hétfőn és ünnep után
való napon is.
—
Hirdetések díjszabás
szerint.
—
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 18. szám.
Telefon 139. szám.

A lap eszlemi részét illető közlemények ide küldendők.

Főszerkesztő:
SAS EDE.

Felolvasó szerkesztő:
MARSÁNYI SÁNDOR.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 18. szám.
Telefon 139. szám.

Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.

Munkátlanság és vállalkozás.

Debrecze, november 3.

A magyar társadalom nem igen fog megmenekülni attól a nem épen kellemes feladattól, hogy mélyebben beletekintsen a munkanélkül maradtak helyzetébe, elemezze a társadalmi nyomor okait és igyekezzék eltönni forrásait. Nem akarjuk kicsinyelni azt, mit a kormány tesz akkor, a midőn a gyáraknak munkát biztosít, de mindnyájan tudjuk, hogy még ez akkor sem elég, ha a fővárosi társadalom fölédre lelkiismeretére számítunk is. Melegedő szobák, leves- és kenyérszító intézetek jók a bajnak pillanatnyi enyhítésére, de nem arra, hogy gyökeresen orvosolják a bajt.

Hajdan a nyomorúság részben egyéni botlások, részben pedig muló csapások, szárazság, rossz termés, vagy hasonló okokból eredt. Az industrializmus és hiteligazdálkodás elterjedése óta azonban a régi okokhoz újak, a koronként rendszeren bekövetkező depresszió járul. Mily nagy mértékű lehet ez, mutatják azok az adatok, melyek a budapesti iparágakban elfoglalt munkásokra vonatkoznak s a melyek szerint például a hidépítő-munkásoknak alig egy tizede talál munkát s legnagyobb ipartelepeink, a Ganz-gyár, a

M. Á. V. gépgyára és a Schlich-gyár munkásainak körülbelül felét kénytelen volt elbocsátani. E mellett a munkabérek is tetemesen csökkentek.

Ha Magyarország ipara nem lenne annyira egyetlen városba koncentrálva, ha más foglalkozási ágak nem lennének szintén túltömve, akkor nem lenne ilyen nagyarányu a baj. A munkátlannal maradtak könnyebben térhetnének át másfelé s magát a nyomorúságot sem éreznék annyira künn a falun vagy kicsi városban, hol a vagyoni viszonyok nem térnek el annyira egymástól. Mindamellett még akkor is igaz maradna az, hogy ha a bajon alaposan segíteni akarunk, új kereseti forrásokat kell nyitni a népnek, különben szaporodni fognak a kivándorlók s alkalmatlant a munkanélkül maradtak is.

Mit lehetne e tekintetben az ipar terén tenni, arról ebben a perczen nem akarunk szólni, de rá akarjuk olvasóink figyelmét irányozni arra, hogy éppen azokban a megyékben, a honnan erős a kivándorlás, mondhatni egyetlen rendszabálylyal más irányt lehetne adni a fejlődésnek.

Magyarország sok tekintetben ma is gazdagabb, mint hinnők s habár tudós professzorok Alföldjének kimerü-

lését hirdetik is magában hegyi legelőiben szinte kiszámíthatatlan és alig, vagy éppen ki nem használt kincs fekszik Egan Ede szegedi fölolvadásában, 1899-ben, rámutatott erre s fölhozta, hogy Csik-, Máramaros-, Hunyad-, Krassó-, Háromszék-, Beszterce-, Udvarhely-, Szeben- és Trencsénnek, tehát kilencz magyar megyének mezőgazdaságilag használt területe 8¹/₂ millió hold, ellenben Svájcé csak 5 millió. A kilencz megye takarmánytermelő területe épp úgy 2-6 millió hold mint Svájcé. A havasi legelők kiterjedését a hegyi jellegű magyar megyékben 1¹/₂ millió holdra lehet tenni. Ebből, mint azt Egan és Pirkner kifejtették, az állattenyésztés és a vele összekötött mellékiparágak segítségével szinte számlálhatatlan milliókat lehetne kite-rementeni, épp úgy, mint azt megteszi Svájc élelmes népe.

Magyarország csak finomabb sajtokért milliókat ad ki évente. Még Bosznia is megadóztat ezen a czimen bennünket. A kicsi Svájcnek pedig évente körülbelül annyit fizetünk, mint a mennyit egész exportunk ér. Ezen lehetne és kellene is segíteni.

Némi vállalkozókedv mellett meg lehetne csinálni azokat a szövetkezeteket, melyek a hegyi legelők okszerűbb kihasználását, valamint

a sajtkészítést nyereséggel tudnák folytatni. A másfél évtized előtti fiasokót ma, a mikor sokkal jobban ismerjük a szövetkezéscsinját-binját, ki lehetne köszörölni. A bankokban és takarékpénztárakban heverő millióknak egytizede elég lenne ahhoz, hogy e téren új kor hasadjon meg.

E milliók urainak és kezelőinek lelkiismerete kell, hogy megmozduljon és érez-zék, hogy kötelességük végül valamit tenni. Az igazán nem járja, hogy elmulasztjuk fölhasználni az emelkedésnek kezükben levő eszközeit. Sem az angolok, sem az amerikaiak, de még a németek sem jutottak el oda bizonyos rizikó és erőfeszítés nélkül, a hol ma vannak. Ez az emelkedés egyik föltétele. Tegyük azonban hozzá azt, hogy a szóban forgó esetben a kockázat okos körültekintéssel a minimumra csökkenthető.

Az ország legszegényebb vidékének kereseti viszonyait javítva, oda költjük a népet a szülő völgyhöz, mérsékeljük a proletárok összetolulását a városokban. Javítjuk a nemzeti mérleget és gátat vethetünk a kivándorlásnak. Ezek közül, ha van bennünk hazafiság, egy is elég, hogy munkára serkentsen.

TÁRCZA.

Egyről-másról.

A Debreczeni Friss Ujság számára írta: Gróf Vay Sándor.

Az esztendő legszomorubb ünnepe készültek az elmúlt héten. Halottak napjára. Ez az egy nap az, melyen az élők visszaemlékeznek az elhunytakra. Igaz, hogy temérdek hazug gyászt, hazug pompát is látunk a temetőbe. Akárhányan azért disztik föl elköltözött szeretteik sírját, hogy a világ lássa, telik ám temetői pompára is, mások meg azért, hogy ismerőseit bosszantsák. Egy ferenczvárosi gazdag hentesmesterné pl. valahányszor feldisztette elhunyt szülői és férje sírját, rendszeren megjegyezte: „Na, a Mester utczában bizonyosan megpukkad mérgében a komámasszony, mert *sirjaim* az idén is szebbek mint az övéi.”

Mintha bizony nem volna felesleges ez az egy napra való fény és

ragyogás azoknál, a kik máskor esztendőszám sem tekintik meg elköltözötteik sírját. A filozof úgy is a szívében gyászol és egy egyszerű katalinrózsából font koszoru is elég, ha igazán érezve tesszük le szereteteink örök nyugóhelyére.

A képviselőház *mészeheteit* éli. Sok a vadonat új képviselő és a mulatóhelyeket sűrűn keresik fel a honatyák. A miat hallom már Makkai Zsiga bá't is elvitték valamelyik hiúságos mulatóhelyre és megtheáztatták. Rossz nyelvek azt mondják, a kannából itta azt a zamatos folyadékot. Különösen a *Hét* egyik cikkírója azt állítja, hogy Zsiga bá' csak affektálja a rusztikosságot. Hogy komolyan még a földmivesi czim is derogál neki, abból tudjuk, hogy a bejelentőlapon építő vállalkozónak írta be magát.

Az országgyűlést Budán, a várak tróntermében nyitotta meg a király. A Kossuth-párti képviselők nem voltak ott a megnyitáson.

Érdekes régi írásokban kutatva látni, hogy a régi pozsonyi *Diétákat*,

hol nyitotta meg a király. Egyike a legfigyelemreméltóbb országgyűléseknek volt az 1790-91-iki. Ez Budán, II. Leopold koronázása alkalmával nyílt meg. 1808-ban nagyon nagy pompával nyitották meg a Mária-Ludovica magyar királynévá való megkoronázással egybekapcsolt Diétát. Az 1825-ki megnyitáson így ír naplójában Kazinczy Ferenc barátja, Guzmics Izidor, a tudós ben-czés pap: — Megelőzte a királyi propositiók — a főrendek és közrendek termében történt fölolvadását a követeknek a primás udvari szállójában való egybegyűlése reggel 8 órakor, hol ő Felsőge a király, királyi méltósággal több főembertől kísértetve megjelent és az ő számára készült trónusra ülve, magyar nyelven köszöntetett herczeg Kohárytól, erre ő Felsőge diákuul felelt s egyszersmint tudtukra adta a Diétai uraknak, hogy propositióját most átadja.

Az 1830-iki országgyűlés megnyitására ezeket a jegyzőseket olvasuk: Szept. 14-én reggel tízedfél órakor az Ország Rendei primitialis

ház palotájában gyűltek össze, hol a Trónusra ülven ő Felsőge, deák beszédet tartván, átadta a nádornak a királyi Propositiókat, melyek először Mixta sesszionban utóbb Statusok táblájánál is fölolvastattak. Az 1832. országgyűlésről Kölessey következőleg emlékezik meg naplójában: „Ismét pompa — nagy! Vegyes ülés vala s az egész országgyűlés a tegnap megérkezett királyhoz ment, ki az érseki palotában trónusán megjelenven, a királyi feladásokat átadta”. 1839-ben ezeket találjuk a Diéta megnyitásáról: „Az egész országgyűlés a primási palotába ment át. Itt a király latin beszéd kíséretében a királyi elterjesztéseket átadja a primásnak”. Mind a két Tábla pedig ismét visszamegy az országházába, a hol is a primás a királyi előadásokat a nádornak átadja, az fölbonjtja, Szógyény itélőmester által fölolvastatja és ugyanezt a Karok és Rendei Tábláján újra fölolvassa. Az 1847-iki országgyűlésnek már Kossuth Lajos is tagja volt. Ennek az országgyűlésnek a megnyitását a „Pesti Hírlap” következőképen

Michelstädter S. E. & H.

Piacz-utca 40. szám.

kizárólag czipőraktár, bevéselt szabott ár.

Saját gyártmány.

TÁVIRATOK.

Burok haroza.

Pretória, november 3. (*Saját tudósítónktól.*) Ma közzétettek 17 burvezető névsorát, a kiket Kitchener lord augusztus havában kibocsátott proklamációja értelmében hosszabb száműzetésre ítéltek.

Pretória, november 3. (*Saját tudósítónktól.*) Annak a burosztálynak a vezére, mely Bensov ezredet megátámadta, Botha Lajos volt, a ki egyesült egy másik kommandóval, mely nemrég Bethel közelében működött.

London, november 3. (*Saját tudósítónktól.*) New-Castleból jelenti, hogy oda az a hír érkezett, hogy *Botha* Keresztély a fölkelők vezére és *Botha* tábornok unokatestvére Volkarustban fogságba esett. *Botha* Keresztély azelőtt a natali kormányzatnál volt alkalmazva és a háboru kitörése óta egy kommandót vezetett.

Nyoloz millió eperfa.

Budapest, november 3. (*Saját tudósítónktól.*) *Darányi* földművelésügyi miniszter rendeletére a kincstári erdőigazgatóságok területén nyoloz millió eperfát tenyésztenek és osztanak ki a gyümölcsfatenyésztés föllendítésére.

Az éjszaki sark felé.

Krisztiania, november 3. (*Saját tudósítónktól.*) Mint a tenfosten jelenti, újabb északsarki expedíciót készítenek elő az északi sarnak delejesség útján való megállapítása céljából. Az expedíció vezetője a norvég *Amundsen* lesz.

Az újföldi gyilkost elfogták.

— Szabó Lajos a börtönben —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 3.

A múlt hó 28-án történt újföldi gyilkosságról annak idején kimerítő tudósítást közöltünk. *Kerék-*

adta elő: „Nov. 12-én reggel 9 óra körül egyes országgyűlés a főrendek termében. Az országgyűlés megnyitása 10 óra után következett a primási palota dísztermében, hol 6 Felsége, az udvari hölgyek, az ünnepi alkalomra megjelent követségek, valamint a főherczegek, köztük a tizenhat éves Ferencz József-Károly főherczeg — a mai király — is a karzaton jelent meg. Ez alkalommal 300 év után először szölt magyarul az uralkodó. V. Ferdinánd szavai ezek voltak: „Magyarország rendeit itt látni örvendek. Atyai szándékomal a királyi előadások mutatják. Fogadják bizodalommal”. Ezt a nevezetes momentumot a legnagyobb magyar Széchenyi István is említi naplójában, hogy a terem sarkában néma gyönyörrel szemlélte és hallgatta a magyar nyelv diadalát.

Napjainkban már hosszú, egész politikai programot tartalmazó magyar beszédet mond el a magyar király, a hogy ezt most is tette a budai várakban lefolyt ünnepi megnyitáson.

gyártó Mihály gazda tanyáján történt, hogy *Szabó* Lajos megilkolta *Kiss* István 19 éves kocsist. *Kerékgyártó* Mihály találta meg *Kiss* István holttestét másnap reggel. Jelentést tett az esetről a rendőrségnek és az megindította a nyomozást. Mi hamarabb kitűnt, hogy a gyilkos nem más, mint *Szabó* Lajos, a ki *Kiss* István előtt szolgálta *Kerékgyártó* Mihályt. *Szabó* Lajost azonban nem bírták megtalálni, bár a rendőrség minden elképzelhető nyomon üldözte a 19 éves gyilkost. Egy hétig tartott a hajszja, melyről naponként adtunk hírt, míg végre ma délelőtt sikerült elfogni *Kiss* István gyilkosát *Ujfehértón*, a hova egy heti bujdosás után került. Az esetről tudósítók a következőket jelenti:

Tegnap délután egy *ujfehértói* koresmárosné kereste fel *Végh* Gyula helyettes rendőrfőkapitányt és azt mondta, hogy a lapokban közölt személyleírás folytán ráismert *Szabó* Lajosra, a ki az éj folyamán a koresmárosban volt és ott mulatott. *Végh* Gyula rendőrfőkapitány megbízta *Bardócz* András rendőrbiztos, — a ki már járt ez ügyben *Fehértón*, — hogy menjen ki a koresmárosnéval és tartóztassa le *Szabó* Lajost. *Bardócz* rendőrbiztos azonban már hült helyét találta a fufangos embernek, mert időközben úgy látszik, neszét vette a dolognak és ellillant. Mindazonáltal nem került el sorsát, mert észrevették és figyelmzették rá a esendőrőrsöt, a honnan aztán két ember ment *Szabó* Lajosért. Egy a vasúti állomás mellett lévő koresmárosban ivott, mikor a esendőrők meglepték és ma délben vasraverve kísérték Debreczenbe és átadták a kir. ügyészségnek.

Az ügyészség értesítette a rendőrséget az elfogásról. A rendőrség rögtön kihallgatta *Szabó* Lajost, a ki teljes beösmérésben van, de mikor azt mondták neki, hogy *Kiss* István meghalt, meglepődött és azt mondta, hogy csak most hallotta először. Részletesen elmondta mint hajtotta végre a gyilkosságot, de tagadja, hogy ölési szándéka lett volna. Csupán megbotozni akarta *Kiss* Istvánt, mert — ugymond — ez kitarta őt a helyéből. Elmondta, hogy bottal felfegyverkezve ment be az istállóba vasárnap éjjel és míg *Kiss* István aludt, harmat ütött a fejére. Azt hitte, hogy elájult. Ekkor lehuzta az áldozatáról a gubát a mivel betakarózdott és az ágy mellett lévő pár eszimat magához véve, kiosont a tanyáról és gyalog ment onnan *Turkevére*, majd *Szolnokra*. A megilkolt ember eszimat hordta, mikor elfogták, de azt valja, hogy a szalontai országuton eldobta a gubát, nehogy ráismerjen valaki. *Szolnokról* részint gyalog, részint vasuton jött *Ujfehértóra*, de tagadja azt, hogy a héten Debreczenben megfordult volna.

A fiatal gyilkos köpezős, alacsony termetű 13 éves legény és az arczáról ítélve nem mondhatná senki hogy gyilkosság terheli a lelkét. A czimákat és a botot az ügyészség elkobozta bünyjelként és most folyik a vizsgálat, hogy kiderüljön, vajjon a boszu, vagy a rablás műve volt-e *Kiss* István megilkoltatása. A rendőrséget feltétlen dicséret illeti ezért a fáradszhatlan buzgalmaért, melyet egész héten kifejtett *Szabó* Lajos keresésével és ugyancsak *Bar-*

dócz András rendőrbiztos az érdem, hogy a körmön font fizető kézre került.

Apróságok.

Budapest, november 3.

A Bollago.

Simor herczegprimás igen tréfás ember volt s nagy barátja a szarkasztikus viceoknek. Midőn még a *Terézvárosban* káplánkodott, a 40-es években valami „*Katholischer Christ*” czimű német „*Magyar Állam*” jelent meg a fővárosban. *Kronperger* Antal, nem épen asceta híru papnak szerkesztése alatt.

Egy ízben *Simor* káplántársaságát látva szemközt találja az utcán ezt a szerkesztőt, ki mellett gömbölyded gazdasszony gurult végig a *Király-utca* járdáján.

— Te, ki az az asszonyi állat *Kronperger* mellett? — kérde tőle káplántársas.

— Hát ki? A *Katholischer Christ* nek a „*Beilage*”-ja (melléklete).

A predestinatio.

Egy jelenleg köztisztviselőben állót királyi táblai elnök fiatal korában mikor utazni volt külföldön egy kissé tulságosan gyakorolta a hirhedt magyar bőkezűséget. Midőn már a pénzkérésnek szokott módjait kimerítette, a következő indoklással folyamodott atyjához, ki igen jómódu református lelkész volt:

„Édes jó apám! Egy ideig mondatom magam is aggódtam kissé felesleges költségeim miatt, de végre mint jó kálvinista megnyugván, hogy így van praedestinálva. Ohajtanám, hogy édes apám is így vegye a dolgot.

„Meghiszem fiam — felelé apja a küldött pénz mellett, hogy bő költséged praedestinálva van; de vigyázz, nehogy az is praedestinálva legyen, hogy mikor haza jössz, jól elpáholjalak.

Albrecht főherczeg Félegyházán.

Az ötvenes években tett körútjában *Félegyházára* érkezett *Albrecht* főherczeg. Persze, hogy fényes fogadtatásról gondoskodott a *Bezirkthum*, mely kiállította a város összes lakosságát.

Véget érvén a conventi onális fogadtatás, a főherczeg illőnek tartá a város előkelőivel pár szót váltani. Ennél fogva kiszemelt egy öreg urat és természetesen németül, társalgásba elenyedett vele.

— Wie viel Einwohner zählt Jahre Stadt? kérde a főherczeg, eszébe jutván, hogy egy *Sárospatakon* ő is bevágott *Márton* gramatikájából pár szót németül, feleletül elmondá iszonyu németességgel egy szusra az első mondatot.

— Die Federn der Vögel sind ötters gelb, ruth, oder grün. . .

Persze, hogy a főherczeg sem kísértette meg a *Kunságban* többször a német beszélgetést.

Czuczor és a kocsisok.

Czuczor Gergely kufstenini fogsága után *Pestre* jött és két évig *Balaton-Füreden* igyekezett helyreállítani megrongált egészségét. Meg kell jegyezni, hogy ő minden elevensége mellett sem szerette a társaságot, különösen pedig nem szerette a *füredi* zajt.

1853-ban feltűnő sok vendég gyült össze az *Annapapi* hétben, különösen sok urfi, kik fogataikkal a kávéház előtt dicsékedtek és órákig egyebet nem hallánk lókupezkedésnél. Az egésznek koronáját is feltették és többen kiálltak négy lovas ostorral versenyt durrogatni és épen közelünkben a győztes egyik barátja nem győzte dicsérni, hogy minő jeles kocsis. *Czuczor* megunt a durrogatást, meg a hosszú dicséjtetést is s némi éllel kérdi a dicséjtőt?

— Hát az urfi tud-e egyebet is?

— Nem szorult az arra — mondja a kérdezt, megél az a magából is.

— Megengedem — mondja *Czuczor* kipirulva, — hogy egy kocsis kevésből megél: hanem a haza nem él meg egy kocsisból.

Ezzel fölkel az öreg s többé nem látták a kávéház előtt.

Ninos a helyén.

Nagy derűtséget okozott 1856-ban az országgyűlésen az, hogy *Deák* Ferencz elhagyta a helyét, mely tudvalevőleg a centrum közepén volt s átment *Ghyecy* Kálmánhoz, ki a baloldalra ült s leült melléje diskurálni.

Egyszer csak szólítja a jegyző: — Következik *Deák* Ferencz!

— Ninesen itt, — kiáltják többen a centrumból.

— Itt van biz az, — szólit *Deák* felállva *Ghyecy* mellől — csakhogy nines a helyén! S aztán onnan a baloldaltól mondta el egyikét legreमेkebb beszédeinek.

UJDONSÁGOK

* **A király Budapesten.** Budapestről táviratozzák: Ó felsége, a király holnap, hétfőn reggel 6 óra 5 perczon *Gödöllőről* a keleti pályaudvaron *Budapestre* érkezik. Délelőtt 10 órakor általános kihallgatást ad. Délután 5 órakor vissza utazik *Gödöllőre*. Ó felsége, az eddigi intézkedések szerint november 6-án, szerdán utazik el *Bécsbe*.

* **Öngyilkos leány.** Az alsó-józsai kertekben egy fiatal 17 éves leány tragikus öngyilkossága foglalkoztatja az embereket. *Dede* Mari az öngyilkos leány neve, aki tegnap délelőtt szülei házában a padláson felakasztotta magát. Az apja találta meg, de már későn, hogy megmentse a szép leányt az életnek. Már napokkal ezelőt mondta az ismerősöknek, hogy öngyilkos lesz, mert csak pár hét előtt halt meg *Dede* Mari kedvese, egy fiatal jómódu legény és az keserítette el annyira a leányt, hogy az öngyilkossághoz folyamodott.

* **Jókai koszorúja.** Budapestről táviratozza tudósítók: *Jókai* Mórnak azon foljelentését, hogy néhai felesége, *Laborfalvi* Róza sírjára tett koszorúját *Feszty* Árpádó tepte darabokra. *Németh* Béla rendőrtisztviselő vette jegyzőkönyvbe. A panaszi jegyzőkönyvvel *Sajó* Sándor rendőrfőkapitány, aki a kerpesi temetőben akkor felügyeletet tartott, beterjesztette a főkapitánysághoz, ahonnan az illetéket nyolczadik kerületi kapitánysághoz teszik át további eljárás végett, a mely mint kihágási ügyet, a szokásos tárgyalás megtartásával intéz el. A feljelentést tartalmazó jegyzőkönyv még nem érkezett be a VIII. ker. kapitánysághoz. Mihelyt beérkezik, kitűzik a kihágási tárgyalás idejét.

* **Lövés az éjszakában.** Lélekszakadva futott az éjszaka a rendőrségi központba *Sinkovics* Nándorné és azt mondta, hogy egy *Vohaszi* István nevű szabósegéd az utcáról rálőtt, a mint be akart menni az ajtón. A rendőrség tehát kiment a *Jókai-utca* 13. számú ház elé, a hol a dolog történt. Előkerült *Vohaszi* István is, a ki azt állítja, hogy csak a levegőbe lőtt, nem pedig az asszonyra. Mivel a kapun nem volt jele a lövésnek, a szabósegéd állítása valónak bizonyult és kitűnt, hogy az asszony ijedtében rohant csak a rendőrségre. *Vohaszi* Istvánt fogvatartották.

* **A bajonét.** A központi rendőrségen *Fülöp* rendőrbiztos irásztalan egy árva bajonét fekszik, az éjszaka találta az őrjárat, a mint egy szük, elhagyatott utcán végezte a sétakörútját. A bajonét így került a rendőrséghez. Ez azonban mind nem az egész történet, a mi a bajonéthyoz fűződik. A hova reggeli órákban egy borzas haju és az éjszakai szerelmi

tivornya következtében lehangolt, de csinos eselédleány állított be a rendőrbiztoshoz.

— Mi baj, leány? — kérdezték tőle. A leány azonban ötlött-hatolt és sovárgó szemeket meresztett az asztalon heverő bajonétra.

— Azt a vőlegényem vesztette el az éjszaka.

Aztán nagy faggatásra elmondta, hogy a padon ültek az utcán, de a bajonét nagyon kényelmetlen volt és a bakát zavarta a szabad mozgásban, tehát leültette. Időközben a földre esett. Mikor meglátták, hogy jönnek a rendőrök, beosontak az udvarba, de a bajonét künn maradt. Most nem mer a kaszárnnyába menni a vőlegénye, a mig vissza nem adják a fegyverét. A rendőrség azonban nem adta vissza és a szép leány bánatosan ment haza az ott rekedt vőlegényhez.

* Köszönetnyilvánítás. A mi kedves rokonainkat és jóakaróinkat, továbbá egy a Pinczér Egylet, mint az önálló munhás betegsegélyző pénztár tekintetes elnökségét, valamint általában mindazokat, kik szeretett kis Béla fiucsánk temetésén megjelenésükkel fájdalomukat megszűnteték és enyhíteni szivesek voltak, felkérjük, hogy a részükéről megnyilvánult igaz részvétőkért fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Debreczen 1901. november 4. *Vetessy Mihály és neje Wiesner Antónia.*

* Értesítés. A következők közlésére kerettünk fel: A polgári fa illetőségnek hazaszállítása iránt a gazdasági egyesület titkári hivatalánál (városház I-ső emelet 14. szám) a megrendelések elfogadhatók. A hazaszállított fa ölbe rakva, kifogástalan mennyiségben adatik át.

x Autóköcski érkezik nov. 3-án, vasárnap városunkba, egy budapesti raktárostól eladás céljából. Megtekinthető és mindennemű felvilágosítást nyújt maga a tulajdonos. Szíves megkeresések a *Béka*-szállodába kéretnek, a hol a tulajdonos két napig marad Köcsik már 700 frittól feljebb megrendelhetők.

x Elvesztett női aranyóra. Tegnap délután a Csapó-utczától a nagytemplomtélig vezető uton egy kettős fedelű női arany óra elveszett, a becsületes megtaláló a ref. püspöki hivatal irodájában Hajdu Zsigmond titkar urnál jelentkezve illő jutalomba részesül.

Szerkesztői üzenetek.

Tudósító. M.-Sziget Tudósítása hiányos. Így nem használhatjuk. Igazolmányt csak belső munkatársak kaphatnak.

S. L. Kaba. Köszönjük, de nem foglalkozhatunk vele.

SZINHAZ és ZENE.

— (Vasárnapi előadások.) Délutánni előadásnak a *Gyurkovics leányok* at tüzte ki az igazgatóság. Zsufolt ház előtt folyt le *Herczeg Ferencz* kitűnő vigjátéka és a közönség mindvégig jól mulatott a Gyurkovics mama két leányán. *Fői Flóra* igen kedves Katinka volt. Csapán a színlelt féltékenységi jelenetet ejtette el. *Herczeg Ferencz* nem úgy képelte azt. Ne feledjük el, hogy olykor a színlelt tragikus is beilleszthető egy vigjáték keretébe. Miczit ez esetben *Takács Mariska* játszotta. *Tanay* kitűnő *Horkay Feri* volt. *Komjáthy* az ő megszokott művészetével játszotta *Radványi* ezredest.

Este a Gyimesi vadvirág került színre. *Kállay Lujza* asszonyval a czimszerepben. Ebben a szerepben

Kállay Lujza drámai ereje és az utólréhetetlen népszínmű énekesnői temperamentuma a maga tiszta mi voltában jut érvényre. Eszünkbe jut ilyenkor az, vajjon *Makó* igazgató pótolni fogja-e azt az űrt, a mely *Kállay Lujza* megválásával a nyomában marad. A csekély számban megjelent közönség hosszasan tapsolta a művésznőt az ének-számai után, mintha érezné, hogy jövőre már más közönség fog neki tapsolni. *Szabó Irma* igen megnyerő jelenség volt *Mária* szerepében. *Komjáthy* maga volt a megtestesültesángó becsület, *Imre* szerepében finom színészsével. *Nagy Gyula* harangozója és *Sziklay Marczija*, kacagató alakítás volt. *Székely* (Gyurka) dalait jól fogadta a közönség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A házi szárnyasok réme. Máramaros-Szigetről írja tudósítónk *Cseresnyés Aladár* valóságos réme volt a házi szárnyasoknak. Ennél fogva napirenden voltak nála a csirke, tyúk, pulyka és galamb lopások. De *Cseresnyés* nem elégedett meg az idegenek megkárosításával, hanem az édes atyját sem kímélte, akitől tyúkokat, ezüst és ruhaneműt lopott el. A szárnyasokat aztán potom áron előcsárolta a ruhát és ezüstneműt elzalogosította és az így szerzett pénzt elkártyázta. Tegnap állott törvényt fölőtte a m.-szigeti kir. törvényszék főtárgyalási tanácsa dr. *Szedlák István* kir. törvényszéki bíró elnöklete alatt.

Védő *Gavallér Lajos* ügyvéd volt, dr. *Káhan Lajos* pedig Taraczközi Jánost, egy 20 éves suhancot védett, a ki *Cseresnyésnek* egyik galamb lopásban segédkezett.

Cseresnyés Aladár, ki jómódu szülők gyermeke, még csak 18 éves, de már többször volt büntetve, három gimnáziumot járt, azonban az iskolát abban hagyta és egész odaadással élt mesterségének — a lopásnak. Hogy e téren milyen rekordot ért el, legjobban bizonyítja az, hogy a károsultak vagy 20-an vannak.

Vádlott, a ki vizsgálati fogságban volt, a főtárgyaláson mindent tagadott, azt adván elő, hogy kényszerűségből ismerte be a lopásokat az előnyomozat folyamán, mivel a rendőrök ütötték-verték. S arra ezáfoita a tanuk vallomását, mindegyikre volt valami megjegyzése, azonban a tanuk kivétel nélkül reá vallottak. A kir. törvényszék a vád- és védelem meghallgatása után *Cseresnyést* 6 hónapi fogságra ítélte, a mit a szenvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett, társa *Daraczközi* 3 napot kapott.

REGÉNYCSARNOK.

A mit az éj betakar.

Angol regény.

Írta: *Miss Braddon.* 172.

A vendéglő ajtaja előtt megállt és szolgára kiáltott. Ez rögtön kijött és átvette a kantárszárát.

— Hogy hívják ezt s helyiséget? — kérde *Reginald*.

— *Frimley*, Sir. Tulajdonkép *Frimley Commonnak* nevezik, de az emberek csak röviden *Frimleynek* mondják.

— Mennyire vagyok a folyóparttól, a *Thorpe-Hillalján*?

— Jó hat mértföldnyire, Sir.

— Tisztsid meg lovamat, adj neki egy véka zabot. Kevesebb mint egy óra alatt ismét el akarok menni.

— Az nagyon is erős munka lesz, — felelt a szolgál.

— *Lova* már becsületesen futhatott.

— Az az én dolgom, — mondá büszkén *Sir Reginald*.

Azzal bement a házba.

— Van itt egy szoba, hol megszárihatom kabátomat? — kérde a buffet.

Csak kevéssel előbb vette észre, hogy egy lassu, sűrű eső esett és hogy vadászkabátja egészen vizes.

— Ön is részt vett *Sir* a mai vadászaton? — kérde a vendéglős.

— Igen.

— Jól mulatott *Sir*?

— Nem, felelt röviden *Reginald*.

— *János* vezesd a kis vendégszobába, — fojytatá a vendéglős a pinczérhez fordulva. — Egy ur már van ott, de az remélhetőleg nem tesz semmit *Sir*. *Karácsonyok* mindig sok a vendég. A szoba jól van fűtve.

— Küldjön nekem egy pohár cognac ot. — válaszolt *Sir Reginald* és követte a pinczért a szobába.

A nagy ódon kandalló előtt ült egy férfi, kinek arczát elfodé az ujság, melynek olvasásába mélyedve volt.

Sir Eversleigh Reginald nem törődött az idegennel. Közeledett a kandallóhoz, levette nedves kabátját és egy székre akasztá a patgogó tűz elé. Azután egy székbe veté magát és a tűzre mereszté sötét szemeit.

Ezen helyzetben egy ideig mozdulatlanul mintegy szobor maradt és nem vevé észre, hogy szobatársra az ujság mögül megfigyeli. — A pinczér olhozá az italt. A baronet azonban észre nem vevé.

Általában nem is mozdult előbb, mig az ujság röktöni zsizsegése föl nem ébreszté. Ekkor türelmetlenül és a meglepetés felkiáltásával emelé fel fejét.

(Folytatjuk.)

Laptulajdonos: **Osokonal-nyomda.**

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügminizterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (IX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főúrútitóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügminizterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Kilenczedik Sorsjáték.

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Hatodik osztály	
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona	
Huzás: 1901. nov. 21. és 22.		Huzás: 1901. decz. 18. és 19.		Huzás: 1902. jan. 14., 15. és 16.		Huzás: 1902. márczius 26-tól április 22-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szorerosés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	Korona	
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1.000,000	
1 "	10000	1 "	10000	1 "	20000	(Egy millió)	
1 "	5000	1 "	5000	1 "	15000	A melyik ezen 480 nyeremény közül a tulajdonos a jutalmat.	
3 " 2000	6000	3 " 3000	9000	3 " 10000	30000	1	Jutal. Kor. 600000
5 " 1000	5000	5 " 2000	10000	5 " 5000	25000	1	nyer. 400000
8 " 500	4000	8 " 1000	8000	8 " 2000	16000	1	á 200000
30 " 300	9000	20 " 500	10000	10 " 1000	10000	1	" 100000
50 " 100	5000	60 " 300	18000	70 " 500	35000	1	" 60000
2900 " 40	116000	3900 " 80	312000	4900 " 130	637000	1	" 40000
8000 nyer.	K. 240000	4000 nyer.	K. 477000	5000 nyer.	K. 898000	2	" 30000
Negyedik osztály		Ötödik osztály					
Betét 40 korona		Betét 32 korona					
Huzás: 1902. február 12. és 13.		Huzás: 1902. márczius 5. és 6.					
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 "	30000	1 "	30000				
1 "	20000	1 "	20000				
1 "	15000	1 "	15000				
3 " 10000	30000	3 " 10000	30000				
5 " 5000	25000	5 " 5000	25000				
8 " 2000	16000	8 " 2000	16000				
10 " 1000	10000	10 " 1000	10000				
70 " 500	35000	70 " 500	35000				
3900 " 170	663000	3900 " 200	780000				
4000 nyeremény	Korona 984000	4000 nyeremény	Korona 1061000				

Az I. osztály huzása 1901. november hó 21. és 22-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1901. évi november hó 3-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hasay.

Hol vásároljunk ?

Legjobb a valódi
„Elefánt” mosósziksó
kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Boros Testvérek

női ruhakelmék, vásznak
és kézimunkák kellekekkel.
Debreczen, Kossuth-u. 8.

Kegyes Ferencz

legrégibb és legnagyobb sarkóraktára
Debreczenben, az Ipar és Kereskedelmi Bank
palotájában.

WEISZ ADOLF posztó- és gypju-
szövet kereskedő
Debreczen, Kossuth-utca Dörre Ferencz
ezukrázdája mellett.

SCHWARTZ VIKTOR szepességi vá-
szon, damast
szőnyeg, uri és női kész fehérmű üzlete
Simonffy-utca városi bérház.

Killer Ede cs. és királyi
udvari szállító
butorgyáros
Debreczen, Piacz-utca.

Székelly Jenő és Társa
férfi-, női-, és gyermek-czipők, ingek, ka-
pok stb. raktára, Piacz- és Miklós-utca
sarkán.

SZABÓ ISTVÁN
gőzörre berendezett asztalosüzlet-telepe
Debreczen, Péterfia-utca 64. sz. saját ház.

SZÁLLODA és VENDÉGLŐ „Debreczen
városához”
a városházzal szemben (Tulajdonos Németh
András) kényelmes szobák, kitűnő magyar
konyha, tisztán kezelt borok.

Neumann Testvérek Óriási választékú:
cipő, kalap és uridivat raktárában.
Debreczen, a Tisza-palotában.

Révész Zsigmond
cipő-, kalap- és uridivat-
raktára
Debreczenben, a városi uj bérházban.

*** **Darvas Testvérek** ***
női és gyermek-felöltők áruháza
Debreczen, Főtér, Hungária kávéház mellett

DAVID KÁROLY és FIA
doboz-papírru és szab. fémkapocs-gyára
Budapest, Mészáros-utca 38. szám.

LÁM SÁNDOR

üveg-, tükör-, porcellán- és lámpa-
áruháza
Debreczen, Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

LÖFKOVITS ARTHUR
többszörösen kitüntetett legnagyobb
óra és ékszerüzlete Debreczen, Főpiacz.

DONOGAN és SOMOSSY
KUNZ JÓZSEF és TÁRSA utódal
ajánlják: vászon, szőnyeg, fehérmű divat
és rövidárúkbán dusan felszerelt raktárokat.

HALMÁGYI SÁMUEL
elsőrendű női és gyermek-felöltők divat-
áruháza
Debreczen, Piacz-utca a Főpostával szemben

Czeplédy és Polgár elsőrendű fű-
szer- és cse-
mege üzlete. Piacz-utca a Bika-szálló-
dával szemben.

Váray József fűszerke-
reskedése
és gyümölcs-termékek nagybani raktára.
Városi uj bérház.

PÁSZTOR GYULA és TÁRSA
vas-, szerszám- és rézárú-kereskedése
Debreczen, Csapó-utca, Bank-ház.

Legnagyobb férfi és gyermek
Katz Herman
Ruha-áruház DEBRECZEN
a főtérrel szemben.

RUHAFESTŐ és TISZTÍTÓ
Hrabéczy Antal
Debreczen, Széchenyi-utca 42. szám alatt.

Liener Sámuel tisztí-, férfi-, nő
és gyermekczipő
üzlete
Debreczen, Battyányi-utca 6. (Stleber ház.)

KOVÁCS KÁLMÁN és TÁRSA
legjobb berendezett hentesárú üzlete
Debreczen, Róza-tér és a Gróf Dégenfeld-tér sarkán.

Magyarország leghíresebb
ásvány-gyógyforrásai a

Bikszádi Sztojcai gyógyit mint
a drága
Selters. A
anonos a
karlsbadiival.

Bérlők: **Almer Lajos és Károly**
Nagybánya.
Kapható minden fűszerüzletben.

Czukorédes Debreczeni Torma

kicsinyben avagy
mázsa számára
kapható

Kontsek Géza

fűszer- és csemege-üzletében
Kossuth-utca.

Vendéglő bérbeadás.

A hajdudorogi nagyven-
dégő folyó évi január 1-től
egymásután következő 3 évi
időre haszonbérbe fog ki-
adatni, 1901. évi november hó
10-én délelőtt 9 órakor a Dorogi
község-házánál, kikiáltási ár
1000 korona.

A feltételek a Hajdudorogi
községi főjegyző irodában
megtekinthetők.

Hajdu-Dorog, 1901. okt. 31.
Farkas Győző, főjegyző
Rojk Imre, főbíró.

CSOKONAI-NYOMDA

KÖNYVKÖTÉSZEZET
PAPIRKERESKEDÉS

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13.

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű egyszerű, de izléses, valamint művészes kivitelű disz-
munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvkötészetünk a modern technika eszközeivel dusan felszerelt
disz-mű-intézet, elvállalja gyors, olcsó és izléses
elkészítését minden e szakmába vágó munkáknak.

Papirkereskedésünk a kor igényeinek megfelelően berendezett üzlet,
melyben a legjobb minőségű papír-, író-, rajz és
festészeti szerek kaphatók.

AZ UJ

Debreczeni Friss Ujság

kiadóhivatala.

Hirdetéseket a legjutányosabb árban vállalunk és azokat feltűnő, izléses alakban közöljük.

TELEFON: 139.

